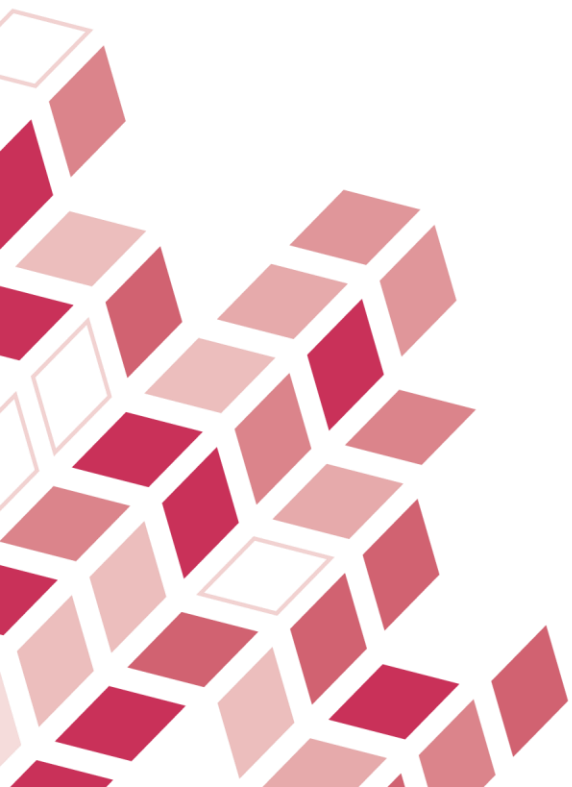

NOKUTs tilsynsrapporter

Tverrfaglig miljøarbeid

Sørlandets fagskole

Oktober 2012

Utdanningssted:	Sørlandets fagskole, Grimstad
Utdanningstilbud:	Tverrfaglig miljøarbeid
Dato for vedtak:	04.10.2012
Utdanningslengde:	Ett år på heltid / to år på deltid
Sakkyndige:	Hanne Ekroll og Birgitte Bjørngaard
Saksnummer:	12/200

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT. Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er tilstede for videre behandling jevnfør NOKUTs «Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning», kapittel 4. I den innledende vurderingen ser NOKUT blant annet på om styringsordning og reglement er tilpasset utdanningstilbudet og om tilbyder har et tilfredsstillende system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstillende forutsetningene for behandling blir videre vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot 17 likeverdige faglige kriterier nedfelt i NOKUTs retningslinjer, kapittel 7.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Hanne Ekroll
- Birgitte Bjørngaard

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes den sakkyndige vurderingen (kapittel 4) til tilbyder for kommentarer. Tilbydere kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. De sakkyndige vurderer tilbakemeldingen fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak.

I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlag for godkjenningen samlet. Tilbyder plikter å gjennomføre utdanningstilbudet slik det fremgår av denne rapporten og søknaden som ligger til grunn. Studenter kan lese rapporten for å få inntrykk av hvilken utdanningskvalitet de kan forvente. Yrkeslivet og andre samfunnsgrupper kan også orientere seg om den sluttkompetansen studentene sitter igjen med, og innholdet i utdanningen.

Oslo, 04.10.2012

Terje Mørland
direktør

Alle NOKUTs vurderinger er offentlige og denne samt tilsvarende tilsynsrapporter vil være elektronisk tilgjengelige på nettsidene våre www.nokut.no/NOKUTs-publikasjoner

Innhold

1	Informasjon om søkeren	1
1.1	Informasjon om tilbyder og utdanningstilbudet	1
2	Informasjon om prosessen	2
2.1	Innledende vurdering	2
2.2	Sakkyndig vurdering.....	2
2.3	Tilsvarsrunde	3
2.4	Vedtak.....	3
3	Innledende vurdering	4
3.1	Rammebetingelser – krav til søknaden.....	4
3.2	Styringsordning og reglement	4
4	Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet	8
4.1	Læringsmål og kvalifikasjoner	8
4.2	Faglig innhold.....	11
4.3	Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer.....	13
4.4	Eksamen og vitnemål.....	17
4.5	Infrastruktur	18
4.6	Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige	20
5	Tilsvarsrunde	22
5.1	Søkers tilbakemelding på sakkyndig vurdering.....	22
5.2	Endelig konklusjon fra sakkyndig komité	24
6	Vedtak	25
7	Dokumentasjon	25

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningstilbudet

Sørlandets Fagskole v/Dahlske vgs søkte NOKUT 15.02.2012 om godkjenning av fagskoleutdanningen «tverrfaglig miljøarbeid». Utdanningstilbudet er et ettårig tilbud som gis på deltid over to år. Undervisningen vil gis ved Sørlandets Fagskole, Grimstad, og det er søkt godkjenning for inntil 30 studenter.

Sørlandets fagskole v/ Dahlske vgs har allerede åtte godkjente fagskoletilbud:

- Eldreomsorg
- Psykisk helsearbeid
- Energi- og varmepumpeteknikk
- Klim, energi og miljøfag i bygg
- Maskinteknikk
- Sveiseteknikk
- Bygg
- Elkraft

Tilbyder fikk sitt system for kvalitetssikring godkjent av NOKUT 29.08.2011, jf. NOKUTs sak 11/287.

NOKUT har gjennomgått søkers hjemmesider, www.dahlske.vgs.no.

Vurdering

Tilbyder gir informasjon som ikke kan føre til misforståelse om bruk av fagskolebegrepet. Informasjonen på søkers internett-sider er i samsvar med søknadens innhold og godkjenningsstatus i NOKUT.

2 Informasjon om prosessen

2.1 Innledende vurdering

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er tilstede for videre behandling, jf. NOKUTs «Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning» (NOKUTs retningslinjer), kapittel 4.

Forutsetningene for at en søknad om godkjenning av en fagskoleutdanning tas under behandling, er at søknaden beskriver og dokumenterer kvaliteten på utdanningstilbudet i henhold til NOKUTs mal for elektronisk søknad. Det må fremgå av søknaden at utdanningstilbudet er innenfor rammen av minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning (Normert arbeidsmengde for fagskolestudenter skal ligge på mellom 1 500 og 1 800 timer per hele studieår.).

Søknaden skal sannsynliggjøre at utdanningstilbudet bygger på fullført videregående opplæring og at utdanningstilbudet er yrkesrettet. For tilbydere som ikke helt ut er eid av staten, fylkeskommune eller kommune må søker / tilbyder være registrert i Enhetsregisteret.

I den innledende vurderingen ser NOKUT på om søkeren har en styreordning, et reglement og et system for kvalitetssikring som er tilfredsstillende i henhold til lover og regler, jf. NOKUTs retningslinjer, kapittel 5 og 6. Ulike sider rundt ansvarsforhold må også være avklart. Hvis forutsetningene for videre behandling ikke er til stede, blir søknaden avvist. Søkeren kan da tidligst søke om ny godkjenning i neste søknadsrunde.

NOKUTs vurdering av systemet for kvalitetssikring kan ikke påklages, jf. forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (NOKUT-forskriften) § 1-9 c).

2.2 Sakkyndig vurdering

Hvis forutsetningene for videre behandling er til stede, blir søknaden vurdert av en sakkyndig komité. Komiteen vurderer om de faglige kriteriene for å få godkjent en fagskoleutdanning er tilfredsstillende oppfylt. Disse kriteriene står i NOKUTs retningslinjer, kapittel 7.

Det er i alt 18 kriterier. Disse er delt inn i fem områder

- Læringsmål og kvalifikasjoner (kriterium 1-5)
- Faglig innhold (kriterium 6 og 7)
- Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer (kriterium 8-12)
- Eksamen og vitnemål (kriterium 13 og 14)
- Infrastruktur (kriterium 15-18)

Kriterium 5, vedrørende nasjonale krav og internasjonale forpliktende avtaler, blir kun vurdert der dette er aktuelt.

Kriterium 10, vedrørende praksis i utdanningen, blir kun vurdert der praksis er en del av utdanningen eller der de sakkyndige mener praksis må være en del av utdanningen.

De sakkyndige må finne at alle kriteriene er oppfylt på en tilfredsstillende måte for at utdannings-tilbudet skal kunne godkjennes som fagskoleutdanning. Komiteen konkluderer under hvert kriterium om noe må eller bør endres for at kriteriet skal bli oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Hvis komiteen finner at alle kriteriene er oppfylt på en tilfredsstillende måte, anbefaler den at søknaden godkjennes. NOKUT fatter så vedtak i saken.

2.3 Tilsvaarsrunde

Søkerens tilbakemelding på sakkyndig vurdering

Hvis komiteen finner at ett eller flere kriterier ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, får søkeren minimum seks uker på å uttale seg om de sakkyndiges vurderinger (tilsvaarsrunde), jf. NOKUT-forskriften § 5-1 (3). Søkeren får tilsendt en mal som skal benyttes. Hensikten med tilsvaarsrunden er at søkeren kan oppklare eventuelle misforståelser fra de sakkyndiges side.

I utgangspunktet baseres søknadsprosessen på den informasjon, og den utdanningsplan, søkeren har presentert for NOKUT på søknadstidspunktet. I tilsvaarsrunden tillater imidlertid NOKUT mindre justeringer i forhold til den opprinnelige søknaden. Dersom nødvendige justeringer krever endringer i utdanningsplanen, må en oppdatert plan legges ved tilsvaret.

Hvis søkeren, i sin tilbakemelding i tilsvaarsrunden, kommer med større endringer i studieplanen eller opplegget rundt, anser NOKUT dette for å være en ny søknad. Tilsvaret blir da avvist. NOKUT fatter så vedtak i saken.

Sakkyndig tilleggsvurdering

Hvis søkeren har kommet med en tilbakemelding i tilsvaarsrunden innen fristen, og denne tilbakemeldingen ikke medfører større endringer i studieplanen eller opplegget rundt, vurderer den sakkyndige komiteen tilbakemeldingen. Komiteen kan enten opprettholde sin vurdering av den eller de aktuelle kriteriene, eller endre sin konklusjon til fordel for søkeren.

Komiteen gir så sin endelige tilrådning. Hvis det fortsatt er kriterier som ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, tilrår komiteen at søknaden ikke godkjennes. I motsatt fall tilrår komiteen at søknaden godkjennes.

Komiteens vurderinger og tilrådning kan ikke påklages, jf. NOKUT-forskriften § 1-9 c).

2.4 Vedtak

Søknadsprosessen avsluttes med at NOKUT fatter vedtak i saken.

3 Innledende vurdering

3.1 Rammebetingelser – krav til søknaden

- Søker må beskrive og dokumentere kvaliteten på utdanningstilbudet i henhold til NOKUTs mal for elektronisk søknad.
- Det må fremgå av søknaden at utdanningstilbudet er innenfor rammen av minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning.
- Søknaden skal sannsynliggjøre at utdanningstilbudet bygger på fullført videregående opplæring og at utdanningstilbudet er yrkesrettet.
- For tilbydere som ikke helt ut er eid av staten, fylkeskommune eller kommune må søker / tilbyder være registrert i Enhetsregisteret.

Presentasjon og vurdering

NOKUT har vurdert søknaden ut fra nevnte forutsetninger. Rammebetingelsene er til stede for at søknaden skal kunne behandles av NOKUT.

Konklusjon

Søker oppfyller rammebetingelsene for videre saksbehandling.

3.2 Styringsordning og reglement

Ved søknad om godkjenning av et utdanningstilbud som fagskoleutdanning må det foreligge dokumentasjon som viser at følgende bestemmelser er tilstrekkelig ivaretatt:

3.2.1 Styreordning

- skal ha en sammensetning på minst fem medlemmer. Det må fremgå hvordan representantene fra studentene og ansatte velges, og hvilke rettigheter disse representantene har i styret.
- er ansvarlig for at studentene får det utdanningstilbudet som er forutsatt som grunnlag for godkjenningen, at alle vilkår for eventuelle statlige tilskudd overholdes og at virksomheten for øvrig drives i samsvar med gjeldende lover og regler.
- er ansvarlig for at de opplysninger som blir gitt NOKUT og utdanningssøkende, er korrekte og fullstendige.
- ansetter den administrative og faglige ledelsen.
- er ansvarlig for det overordnede læringsmiljø, herunder det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet som Arbeidstilsynet fører tilsyn med, og samarbeid om det med eventuelt studentorgan.
- har det overordnede ansvaret for at det foreligger en plan for innholdet i utdanningen og hvordan den gjennomføres.
- har ansvar for selv å behandle klager eller for å oppnevne særskilt klagenemnd. Det skal være fastsatt rutiner for klagebehandling. Sammensetningen av og kompetansen til en eventuell klagenemnd skal være fastsatt.

Presentasjon og vurdering

NOKUT har foretatt en vurdering av styrets sammensetning og ansvar ut fra informasjon som fremgår av avsnittet «Styrets ansvar» i søknaden.

Styrets sammensetning oppfyller lovens krav, og det fremgår tydelig hvordan representanter for studentene og ansatte velges, og hvilke rettigheter representantene har.

Styrets ansvar for fagskoleutdanningen fremgår klart av styrevedtektene, som dekker de forhold styret er pålagt å ta ansvar for etter fagskoleloven og NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning.

Konklusjon

Styreordningen er funnet tilfredsstillende.

3.2.2 Ansvarsforhold

Styret eller administrativ og faglig ledelse skal ivareta følgende

- formidling av nødvendig informasjon til søkere og til studenter, herunder informasjon om skolepenger, utdanningstilbud, søknadsfrister og opptakskrav.
- fastsettelse av krav til lærer- og instruktørkompetanse og ledelse.
- legge forhold til rette for opprettelse av studentorgan for å ivareta studentenes interesser.
- samarbeid med studentorgan (studentene)

Studiesituasjonen skal, så langt det er mulig og rimelig, legges til rette for studenter med særskilte behov. Tilretteleggingen må ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles til det enkelte utdanningstilbud.

Presentasjon og vurdering

NOKUT har foretatt en vurdering av styrets og den administrative og faglige ledelses ansvar ut fra informasjon som fremgår av avsnittet «Tilbyders ansvar» i søknaden.

Søknaden dokumenterer på en tilfredsstillende måte hvem som har ansvar for at de ovennevnte oppgavene er ivaretatt. Tilbyders styringsordning dekker de forhold NOKUT etterspør, jf. NOKUTs retningslinjer kapittel 5 og NOKUTs elektroniske søknadsskjema.

Konklusjon

Søknaden dokumenterer på en tilfredsstillende måte at de ovennevnte oppgavene blir ivaretatt.

3.2.3 Reglement

Det skal foreligge reglement slik at vedtak som tilbyder fatter angående studenter, følger reglene i forvaltningsloven. Det må klart komme frem i reglementet hvem som fatter vedtak (i første instans) og hvordan en klage behandles. Reglementene skal også være slik utformet at de sikrer lik og upartisk behandling, og at studentene forstår om de er rett behandlet eller ikke.

Følgende forhold må være dekket:

- hvordan og hvem som gjennomfører opptak av studenter (opptaksreglement). Opptakskrav, eventuelle tidsfrister og regler for rangering av de kvalifiserte søkerne må fremgå.
- hvordan vurdering av realkompetanse for opptak gjennomføres, herunder hvem som fatter vedtak.
- hvordan prøving og vurdering foretas, og gjennomføres, og hvordan resultatet av prøving og vurdering dokumenteres (eksamensreglement).
- hvordan klager fra studenter på sensur/vurdering (kan være i eksamensreglementet) og andre vedtak behandles, herunder frister som tilfredsstillende forvaltningslovens krav.

Andre forhold som må reguleres dersom tilbyder ønsker å iverksette slike tiltak:

- tydelige bestemmelser for eventuelle disiplinære sanksjoner, herunder vilkår for og krav til begrunnelse for bortvisning, eller andre disiplinærsanksjoner
- prosedyre for behandling av klage på eventuelle vedtak om disiplinære sanksjoner, hvilken støtte/hjelp en student har rett til under slike klagesaker, for eksempel å ha med seg en studenttillitsvalgt, må fremgå.
- muligheten til å gi fritak for deler av utdanningstilbudet, etter søknad fra en student på grunnlag av dokumentert oppnådd likeverdig utdanning
- fritak gis på grunnlag av realkompetanse, der både prosedyre og krav til dokumentasjon må beskrives.
- for alle enkeltvedtak gjelder at klagemuligheten må fremgå.

Presentasjon og vurdering

Sørlandets Fagskole v/Dahlske vgs fikk tilbakemelding fra NOKUT om nødvendige endringer i reglementet under søknadsrunde våren 2012. NOKUT mottok revidert reglement den 22.06.2012. NOKUT har foretatt en vurdering av søkers reglement ut fra den informasjon som fremgår av revidert reglement. Sørlandets Fagskole v/Dahlske vgs har endret reglementet og rettet opp alle av de påpekte forholdene. Reglementet er ryddig og oversiktlig, og fremstår som mer gjennomtenkt og gjennomarbeidet enn forrige versjon.

Klagebehandling

Skolen har endret klagebestemmelsene i § 10 bokstav a slik at det tydelig kommer frem at klager først vurderes av den som fattet vedtak.

Skolen har endret ordlyden i § 10 bokstav e om saksgang ved klage på formelle feil ved eksamen, slik at dersom rektor ikke tar klagen til følge, sendes den til skolens klagenemd som fatter endelig vedtak.

I tillegg har skolen tatt inn to nye punkter i § 10 bokstav f og g om klagerett over vedtak om både eksamen på særlige vilkår og fritak.

Det fremkommer nå i § 10 bokstav c at rektor har fullmakt til å oppnevne nye sensorer ved klage på karakterfastsetting.

I den nye versjonen av reglementet bruker tilbyder ikke navn «ankeinstansen» for skolens klagenemd

Sørlandets fagskole har tatt NOKUTs tilbakemelding til etterretning og gjort endringer i reglementet i tråd med anbefalte må- og bør punkter.

Konklusjon

Reglementet er funnet tilfredsstillende.

3.2.4 Konklusjon

Forutsetningene er til stede for videre saksbehandling, jf. NOKUTs «Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning» (NOKUTs retningslinjer), kapittel 4.

4 Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet

Kriteriene i dette kapitlet, 1-18, er likeverdige. Det vil si at de sakkyndige må finne at alle kriteriene er tilfredsstillende oppfylt for at utdanningstilbudet skal kunne godkjennes som fagskoleutdanning. Kriteriene står skrevet i NOKUTs retningslinjer kapittel 7. Kriterium 5, om nasjonale krav, er irrelevant og derfor ikke vurdert.

4.1 Læringsmål og kvalifikasjoner

4.1.1 Utdanningstilbudets navn (kriterium 1)

«Utdanningstilbudets navn skal være dekkende for innholdet og den yrkeskompetansen utdanningstilbudet gir.»

Presentasjon

Utdanningens navn er «Tverrfaglig miljøarbeid».

Miljøarbeidere er en felles betegnelse på flere yrkesgrupper som ivaretar et sett sammenfallende arbeidsoppgaver / funksjoner innen ulike sektorer. Disse yrkesgruppene danner et felles faglig fundament som vil være det tverrfaglige perspektivet i arbeidet med brukergruppene. Hovedintensjonen er å sikre et ensartet faglig nivå.

Vurdering

Fagskoleutdanning innen tverrfaglig miljøarbeid bygger på rammeplanen utgitt av Helse- og sosialdepartementet. Utdanningstilbudets navn er dekkende for yrkeskompetansen som dette utdanningstilbudet gir.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.1.2 Læringsmål (kriterium 2)

«Læringsmål skal gjelde for hele utdanningstilbudet og beskrive forventet oppnådde kvalifikasjoner, spesifisert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Kvalifikasjonene må være på tertiært nivå, det vil si på nivået over det som oppnås i videregående opplæring.»

Presentasjon

Tilbyder sier at utdanningen skal stimulere studentene til helhetstenkning og øke forståelsen for hverandres faglige bakgrunn/ståsted og bidra til utvikling av en felles plattform. Helhetsperspektiv og brukerperspektiv er spesielt vektlagt.

Tilbyder har beskrevet hvilke kvalifikasjoner studentene skal ha oppnådd etter endt studietid, og delt målene inn etter kunnskap, ferdigheter og kompetanse.

Kunnskap: Forståelse av sentrale teorier og prinsipper, oppdatert kunnskap om planlegging og organisering av tiltak i samarbeid med bruker.

Ferdigheter: Ferdigheter til å løse komplekse problemer i praksis og å møte brukerens behov og tilrettelegge for tiltak. Studenten skal vise refleksjon og bevisstgjøre seg egne ferdigheter og anvende faglig kunnskap i praksis og kunne treffe egne begrunnede valg.

Kompetanse: Forståelse i en felles referanseramme i fagfeltet. Studenten skal kunne ta beslutningsansvar for seg selv og innen fagfeltet.

I studieplanen beskrives mål og måloppnåelse under hver av de 5 modulene.

Vurdering

Komiteen mener at målene er i tråd med det rammeplanen legger opp til.

Studieplanen bør inneholde de samme begrepene i hele planen, og vi anbefaler å benytte begrepene: Kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Dette vil gjøre det lettere for studentene å se om de får det de har blitt forespeilet.

Det er noe uoversiktlig i Studieplanen hvilke mål som er relatert til henholdsvis kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. De sakkyndige mener dette må komme tydeligere frem i Studieplanen.

Målene er oversiktlige i delen som beskriver de ulike modulene.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må vise hvilke mål som skal oppnås under kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse, i tillegg til det som står i studieplanen.

4.1.3 Utdanningstilbudets relevans (kriterium 3)

«Tilbyder skal synliggjøre at utdanningstilbudet har relevans i forhold til nærings- og samfunnsliv.»

Presentasjon

Tilbyder påpeker at utdanning innen tverrfaglig miljøarbeid er etterspurt i praksisfeltet og relevant fordi det er et reelt behov for denne kompetansen.

Tilbyder har fått uttalelser fra to representanter fra praksisfeltet som beskriver behovet for en yrkesrettet utdanning som kan møte de nye kravene som kommer i yrkesfeltet med bl.a. Samhandlingsreformen.

Vurdering

Det er fra tilbyders side grundig dokumentert at denne utdanningen er relevant med tanke på utviklingen i yrkesfeltet.

Det kommer frem at skolen har et tett samarbeid med de som etterspør kompetansen i nærmiljøet. Komiteen ser det som svært positivt.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.1.4 Opptakskrav (kriterium 4)

«Opptakskravet skal samsvare med det faglige innholdet og de læringsmål som utdanningstilbudet bygger på.

- Utdanninger i fag/fagområde som på videregående opplæringsnivå ender med fag- eller svennebrev eller yrkeskompetanse, skal på fagskolenivå bygge på fag- eller svennebrevet, yrkeskompetansen eller tilsvarende realkompetanse.
- Realkompetansevurdering av søkere skal skje etter gitte retningslinjer som inneholder informasjon om hvilke fag og kvalifikasjoner i det formelle opptaksgrunnlaget som vurderes og hvordan nivået på kvalifikasjonene i realkompetansesammenheng fastsettes.»

Presentasjon

Studentene skal ha gjennomført utdanning som helsefagarbeider, omsorgsarbeider, barne- og ungdomsarbeider, aktivitør eller hjelpepleier.

Alternativt kan inntaket bygge på en realkompetanse som skal vurderes av fylkets utdanningsavdeling. Søker må da minimum ha en alder som tilsvarer fullført videregående opplæring og relevant yrkespraksistid. Vurderingen blir gjort på bakgrunn av læreplaner innen helse- og sosialfag.

Vurdering

Tilbyder har en klar plan for inntaket. Denne er godt beskrevet.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.2 Faglig innhold

4.2.1 Planen for utdanningstilbudet (kriterium 6)

«Planen for utdanningstilbudet skal beskrive utdanningstilbudet som en helhet og må:

- inneholde navn, mål, omfang, faglig innhold - herunder praksis, lærestoff, undervisningsformer og arbeidsmetoder lærerstøttet undervisning og selvstudier/egenarbeid, forventet arbeidsmengde for studentene og vurderingsordninger.
- beskrive sammenhengen mellom de forskjellige fag, deler og kvalifikasjoner som inngår eller kan inngå i utdanningstilbudet.
- være utformet slik at studentene kan kontrollere at de får det utdanningstilbudet de er lovet.»

Presentasjon

I tilbyders plan for fagskoleutdanning i Tverrfaglig miljøarbeid går det frem at studiet skal gi en tverrfaglig breddekompetanse innen miljøarbeid der helhetsperspektivet og brukerperspektivet er spesielt vektlagt. Likedan skal utdanningen gi grunnleggende kunnskap som er relevant for miljøarbeid i ulike sektorer i kommunal virksomhet, institusjoner og innen pedagogisk virksomhet.

Studiets omfang og organisering er beskrevet, og oversikten over modulene inneholder mål, delmål, emner, arbeidskrav og vurdering. Det gjøres rede for hvilke undervisningsformer som tenkes brukt og det vises til studentens medansvar for egen læring. Utdanningen legger vekt på arbeidsformer som fordrer aktiv deltakelse fra studentene, og tilbyder angir mappevurdering, problembasert læring, forelesninger og arbeid i grupper som aktuelle metoder.

Det er beskrevet to hovedformer for praksis samt hva som forventes av studenten i de ulike praksisformene.

Vurdering

Komiteen mener studieplanen gir en god oversikt over innhold og forventet måloppnåelse i de ulike modulene. Målene kommer tydelig frem i studieplanen, men det bør benyttes begrep som *læringsutbytte*, *kunnskap*, ferdigheter og *generell kompetanse* og planen bør beskrive hva som legges i begrepene. I søknaden brukes kunnskap, ferdigheter og kompetanse, mens det i studieplanen brukes kunnskap, ferdigheter og holdninger.

Komiteen mener det bør komme frem hvordan det er tenkt at målene skal nås i de ulike modulene. Ulike metoder kan være formålstjenlige i ulike moduler og det bør tydeliggjøres hvilke metoder som er tenkt brukt.

For at studentene i større grad skal kunne se hva som forventes av dem og få oversikt over omfang, mener komiteen at det må foreligge en timefordeling.

Mappevurdering er bare veldig kort beskrevet som en arbeidsform – det kommer ikke frem hvordan det er tenkt brukt i studiet eller i sluttvurderingen. Dette må klargjøres.

Angående praksis i vedlegg 4, nederst på s. 27 står det: «Studentene skal tilegne seg kunnskap innen et selvvalgt fordypningstema og utarbeide en fordypningsoppgave.» Skal studentene tilegne seg denne kunnskapen mens de er i praksis, eller skal denne setningen egentlig høre med i skriv om fordypningsoppgave?

Studieplanen inneholder en egen litteraturliste, men det kommer ikke frem henvisning til modulene der. Komiteen mener det vil være mer oversiktlig for studentene om det foreligger en litteraturhenvisning til modulene. Studiet er i stor grad generelt og komiteen mener av den grunn at det bør være en liste over anbefalt litteratur tilgjengelig for studentene.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- gjøre rede for timefordeling
- klargjøre hvordan mappevurdering skal benyttes

Tilbyder bør:

- benytte begrepene *kunnskap*, *ferdigheter* og *generell kompetanse* og beskrive hva som legges i begrepene
- ha litteraturhenvisning knyttet til de ulike modulene
- ha en liste over anbefalt litteratur
- ta bort setningen om fordypningsoppgaven i praksisinformasjonen, eller klargjøre hva som menes med den
- vise hvordan målene i de ulike modulene skal nås

4.2.2 Utdanningstilbudets innhold (kriterium 7)

«Utdanningstilbudets innhold skal være dekkende og relevant for å nå læringsmålene og aktuell i forhold til utviklingen innen yrkesfeltet.»

Presentasjon

Fagskoleutdanningen i tverrfaglig miljøarbeid er delt opp i fem moduler

Modul 1: En felles del for å gi studentene kunnskap og forståelse i en felles referanseramme for yrkesutøvere i helse- og sosialtjenesten.

Modul 2: Omhandler kommunikasjon og samarbeid, grunnlagstenkning og lovverk innen helsearbeid.

Modul 3: En modul som handler om teorier og arbeidsmåter i miljøarbeid. Studentene skal lære om miljøarbeiderens ansvar, kompetanse, funksjonsområde og modulen har fokus på brukeren.

Modul 4: Faglig fordypning. I denne modulen skrives en fordypningsoppgave som skal vise refleksjon og bevisstgjøre studenten på egne ferdigheter ved bruk av teori og praktisk erfaring.

Modul 5: Praksis eller prosjektarbeid. Studentene skal med utgangspunkt i et helhetlig menneskesyn, egen fagbakgrunn og kunnskap ha praksis innen tverrfaglig miljøarbeid. De som har praksis på egen arbeidsplass skal gjennomføre et prosjekt.

Praksisen skal gjennomføres mellom modul 3 og modul 4.

Vurdering

Dette er et punkt som er godt utarbeidet. Komiteen mener at det er noe tynt med stoff som viser hva andre yrkesgruppers arbeidsoppgaver innebærer. Dette er en videreutdanning innen tverrfaglig miljøarbeid, og for å fremme et samarbeid er kunnskap om de en skal samarbeide med vesentlig.

I Modul 3 er dette beskrevet i et punkt om samarbeid mellom ulike sektorer, men det bør få en større plass. Tilbyder bør også i Modul 2 vise at fokus i denne videreutdanningen ligger på tverrfaglig miljøarbeid, og ikke bare miljøarbeid.

I Modul 3 er det også et punkt som beskriver Miljøarbeiders ansvars- funksjons- og kompetanseområder innen forskjellige områder. Slik det ser ut, kan dette være et svært stort punkt. Her bør det klargjøres hvor stor plass dette skal ta.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- få noe mer inn i undervisningen om samarbeidspartnere (andre yrkesgrupper)
- tydeliggjøre tverrfagligheten i Modul 2.

Tilbyder bør klargjøre hvor stor plass punktet «Miljøarbeiders ansvars- funksjons- og kompetanseområde» skal ha.

4.3 Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer

4.3.1 Undervisningsformer og arbeidsmetoder (kriterium 8)

«Undervisningsformer og arbeidsmetoder skal være tilpasset opptakskrav og mål.

- Lærernes undervisningsformer og studentenes arbeidsmetoder skal være varierte og bygge på den modenheten studentene har oppnådd som elev eller lærling i videregående opplæring. Alle former og metoder skal beskrives, herunder tilrettelegging for og gjennomføring av e-læring og fjernundervisning.»

Presentasjon

Utdanningen legger vekt på arbeidsformer som krever at studentene er aktive.

Tilbyder beskriver at følgende arbeidsformer vil brukes: mappevurdering, problembasert læring, forelesninger, læringsplattformen Fronter, seminarer, studiegrupper, selvstudium, fordypningsoppgave og praksis.

Det understrekes at medansvar for egen læring er et viktig pedagogisk prinsipp i undervisningen.

Vurdering

De ulike arbeidsformene er oversiktlig beskrevet. De er varierte og gjør at studentene kan lære på flere måter.

Punktet om mappevurdering må utdypes (se Kriterium 6)

Komiteen mener at undervisningsformene og arbeidsmetodene er tilpasset opptakskravene og utdanningens mål.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.3.2 Det pedagogiske opplegget (kriterium 9)

«Det pedagogiske opplegget skal sørge for oppfølging av studentene både som gruppe og som individ og skal så langt det er mulig og rimelig, tilrettelegges etter enkeltstudenters særskilte behov.»

Presentasjon

Det beskrives i søknaden at varierte arbeidsmetoder og tett oppfølging av lærere er med på å legge til rette for både den enkelte og gruppen i sin helhet.

Det beskrives også at det kan gis utvidet tid på prøver/ eksamen og tilrettelegging ved muntlige/skriftlige prøver eller ved bruk av PC.

Vurdering

I tilbyders skolereglement står det at studentene har krav på to årlige studentsamtaler. Komiteen ønsker å påpeke betydningen av en obligatorisk kartleggingssamtale med hver enkelt student i begynnelsen av studiet for å avklare forventninger og særskilte behov.

Komiteen fant ikke noe i skolereglementet om tilrettelegging ved særskilte behov. Denne informasjonen bør være lett tilgjengelig for studentene.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør:

- tydeliggjøre studentenes rett til kartleggingsamtale tidlig i studiet
- gjøre informasjonen om retten til tilrettelegging ved særskilte behov lett tilgjengelig for studentene

4.3.1 Praksis (kriterium 10)

«Praksis skal være beskrevet i planen som ethvert annet faglig element, og være relatert til de kvalifikasjoner studenten skal få gjennom sin utdanning.»

Presentasjon

Tilbyder har beskrevet praksis med mål og delmål og det foreligger egne retningslinjer for praksis som beskriver hvordan denne modulen kan gjennomføres samt hvilke forventninger det er til student, praksisveileder og lærer.

Vurdering

De sakkyndige mener at praksis er godt beskrevet, men at målene bør organiseres i de tre målkategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Disse kategoriene bør igjen reflekteres i vurderingsskjemaet for praksis.

Det forventes at studentene skal gjennomføre 5 arbeidskrav i praksis. Det kommer ikke tydelig frem hvordan disse arbeidskravene skal vektlegges i forhold til den summative vurderingen av praksis. Må alle arbeidskrav være levert og bestått for å få bestått praksis?

Gjennomføring av praksis/prosjekt på egen arbeidsplass kan være en utfordring med tanke på å få tid og mulighet til å være student, og komiteen anbefaler at studentene lager en plan for perioden sammen med leder på arbeidsplassen som skolen godkjenner.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må klargjøre vektlegging av arbeidskrav.

Tilbyder bør:

- benytte begrepene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse
- få med at det bør lages en plan for gjennomføring av praksis på egen arbeidsplass

4.3.2 Undervisningspersonalets størrelse (kriterium 11)

«Undervisningspersonalet må være stort nok og stabilt nok til å gjennomføre fastsatt undervisning.»

Presentasjon

Tilbyder viser til at undervisningspersonell tilknyttet utdanningstilbudet vil være fordelt på 3 fagpersoner som alle innehar de kompetansekrav som er satt for fagskolens ansatte. Tilbyder vil ha 200 % stilling fordelt på tre fagpersoner som skal betjene to klasser.

Vurdering

De sakkyndige vurderer utdanningspersonalet som stort nok og stabilt nok til å gjennomføre den fastsatte undervisningen.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.3.3 Undervisningspersonalets kompetanse (kriterium 12)

«Undervisningspersonalet som skal være knyttet til utdanningstilbudet må samlet ha kvalifikasjoner til å gi den undervisning som følger av planen.

Undervisningspersonalet må dokumentere:

- formell eventuell realkompetansevurdert utdanning som er høyere enn det det undervises i, dog aldri lavere enn tilsvarende toårig fagskoleutdanning
- pedagogiske kvalifikasjoner utdanning og erfaring på det nivå som undervisningen krever
- digital kompetanse i det omfang som undervisningen krever
- yrkeserfaring som gjør at undervisningen knyttes opp mot, og relateres til, dagens yrkesfelt.»

Presentasjon

Tilbyders oversikt over undervisningspersonalets kompetanse viser til tre faglærere med sykepleierutdanning og tilleggsutdanninger innen blant annet psykisk helse og med arbeidserfaring fra undervisning samt andre relevante fagområder. Det er vedlagt skriv om kravspesifikasjon for undervisningspersonalets kompetanse i søknaden.

Vurdering

De sakkyndige mener undervisningspersonalet samlet sett har kvalifikasjoner til å gi den undervisning som følger av planen.

Skolen bør i tillegg knytte til seg og benytte forelesere som innehar annen relevant utdanning og kompetanse for å ta innholdet i utdanningen på alvor. Det tverrfaglige fokuset bør komme frem også blant de som underviser.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør knytte til seg forelesere som innehar annen utdanning og kompetanse enn de faste faglærerne for å imøtekomme behovet for tverrfaglighet også i undervisningen.

4.4 Eksamen og vitnemål

4.4.1 Eksamens- og vurderingsordningene (kriterium 13)

«Eksamens- og vurderingsordningene skal være tilpasset utdanningstilbudet og dets mål.»

Presentasjon

Det er lagt opp til bruk av mappevurdering underveis i studiet, samt bruk av loggbok og oppgaver knyttet til praksisperioder. Praksis vurderes som bestått/ikke bestått. Alle moduler avsluttes med en individuell prøve eller gruppeprøve.

Tilbyder viser til et eget skriv om fordypningsoppgaven med informasjon og vurderingskriterier.

Vurdering

De sakkyndige mener det bør komme tydeligere frem om mappevurderingen skal ha betydning for sluttresultatet i modulen eller kun er tenkt brukt som veiledende tilbakemelding og underveisvurdering.

Studieplanen viser til flere arbeidskrav for studentene underveis i studiet og modulene, men det kommer ikke tydelig frem om alle arbeidskrav i modulen må være gjennomført eller bestått for å få ta modulprøven? Dette mener de sakkyndige må være klart for studentene.

Tilbyder har et eget skriv om fordypningsoppgaven der kriterier for gjennomføring og vurdering kommer frem. Det kommer imidlertid ikke tydelig frem om alle modulene må være gjennomført og bestått for å kunne gå opp til eksamen.

Konklusjon

Tilbyder må:

- klargjøre om alle arbeidskrav må være bestått for å kunne ta modulprøve
- være tydelig på om alle modulene må være gjennomført og bestått for å kunne gå opp til eksamen

Tilbyder bør klargjøre hvilken betydning mappevurdering skal ha.

4.4.2 Sensorenes kvalifikasjoner (kriterium 14)

«Sensorer skal ha kvalifikasjoner som sikrer at vurderingen av studentene skjer på en upartisk og faglig betryggende måte.»

Presentasjon

Tilbyder har egen kravspesifikasjon til sensorkompetanse som tar utgangspunkt i undervisningspersonalets kravspesifikasjoner.

Vurdering

De sakkyndige anser kravspesifikasjonene til sensorkompetanse som gode nok til å sikre at vurderingen av studentene skjer på en betryggende måte.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.5 Infrastruktur

4.5.1 Undervisningslokalene (kriterium 15)

«Lokalene inklusive spesialrom, utstyr og infrastruktur skal være tilstrekkelige i antall og størrelse til at undervisningen kan gjennomføres som forutsatt.

- Det gjelder både egne og leide lokaler. Utrustningen må være slik at den bidrar til å yrkesrette utdanningstilbudet.»

Presentasjon

Tilbyder har undervisningsrom, grupperom og bibliotek. Undervisningsrom og fellesrom er tilknyttet trådløst og/eller trådbasert datanettverk og det er IKT-support tilgjengelig for studenter og ansatte.

Vurdering

De sakkyndige anser tilbyders beskrivelser av rom og utstyr som kreves for å gjennomføre utdanningen som tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.5.2 IKT-tjenester (kriterium 16)

«Tilbyders IKT-tjenester må ha tilstrekkelig kvalitet og omfang til at opplæringen kan gjennomføres som forutsatt.»

Presentasjon

Tilbyder viser til god tilgang og opplæring i bruk av internett og skolens lærings-/informasjonsplattform. Det finnes to IKT- teknikere tilgjengelige samt at lærerne har IKT- kompetanse. Undervisningsrommene er utstyrt med trådløst og trådbasert nett.

Vurdering

De sakkyndige mener IKT- tjenestene har tilstrekkelig kvalitet og omfang til at opplæringen kan gjennomføres som forutsatt. Det er imidlertid noe uklart om studentene har god tilgang på PC-er på skolen, om de kan lånes eller om det forventes at alle studenter har egne PC-er.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør opplyse om studentenes tilgang på PC-er på skolen og eventuelle lånemuligheter.

4.5.3 Tilgang på aktuell informasjon (kriterium 17)

«Studentene og lærerne må ha god nok tilgang på tjenester som sikrer aktuell informasjon.»

Presentasjon

Tilbyder har bibliotek med bibliotekar i full stilling og alle undervisningsrom og fellesarealer er tilknyttet trådløst og/eller trådbasert datanettverk. IKT- support er tilgjengelig for skolens studenter og ansatte, i tillegg har skolen to IKT- serviceteknikere.

Vurdering

De sakkyndige mener dette kriteriet er tilfredsstillende oppfylt, og at studenter og lærere har god nok tilgang på tjenester som sikrer aktuell informasjon.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.5.4 Faglig samarbeid (kriterium 18)

«Tilbyder skal ha lokalt eller regionalt samarbeid med yrkesfeltet, eller være med i faglige nettverk som knytter utdanningstilbudet opp mot samfunns- og næringsliv.»

Presentasjon

Tilbyder har egen samarbeidsavtale med fylket, og i søknaden vises det til uttalelser fra to ledere i to kommuner som påpeker ønsket om og behovet for denne utdanningen. Undervisningspersonalet har tilknytning til forskjellige fagnettverk, og praksisfeltet er representert i skolens styre.

Vurdering

Komiteen mener skolen ser ut til å ha et allerede etablert samarbeid med praksis. At fagskoleutdanningen er etterspurt av praksisfeltet sikrer også i større grad at studentene blir godt mottatt i praksis og dermed får størst mulig utbytte.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4.6 Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige

Tilbyder må:

- vise hvilke mål som skal oppnås under kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse, i tillegg til det som står i studieplanen (Kriterium 2)
- gjøre rede for timefordeling (kriterium 6)
- klargjøre hvordan mappevurdering skal benyttes (kriterium 6)
- få noe mer inn i undervisningen om samarbeidspartnere (andre yrkesgrupper) (kriterium 7)
- tydeliggjøre tverrfagligheten i Modul 2 (kriterium 7)
- klargjøre vektlegging av arbeidskrav (kriterium 10)
- klargjøre om alle arbeidskrav må være bestått for å kunne ta modulprøve (kriterium 13)
- være tydelig på om alle modulene må være gjennomført og bestått for å kunne gå opp til eksamen (kriterium 13)

Tilbyder bør:

- benytte begrep som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse og beskrive hva som legges i begrepene (kriterium 6)
- ha litteraturhenvisning knyttet til de ulike modulene (kriterium 6)
- ha en liste over anbefalt litteratur (kriterium 6)
- ta bort setning om fordypningsoppgave i praksisinformasjonen eller klargjøre hva som menes med den (kriterium 6)

- klargjøre hvor stor plass punktet «Miljøarbeiders ansvars- funksjons- og kompetanseområde» skal ha (kriterium 7)
- tydeliggjøre studentenes rett til kartleggingsamtale tidlig i studiet (kriterium 9)
- få informasjonen om retten til tilrettelegging ved særskilte behov lett tilgjengelig for studentene (kriterium 9)
- benytte begrep som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. (kriterium 10)
- få med at det bør lages en plan for gjennomføring av praksis på egen arbeidsplass (kriterium 10)
- knytte til seg forelesere som innehar annen utdanning og kompetanse enn de faste faglærerne for å imøtekomme behovet for tverrfaglighet også i undervisningen (kriterium 12)
- klargjøre hvilken betydning mappevurdering skal ha (kriterium 13)
- opplyse om studentenes tilgang på PC-er på skolen og eventuelle lånemuligheter (kriterium 16).

Tilbudet anbefales ikke godkjent.

5 Tilvarsrunde

NOKUT mottok 24.08.2012 tilbakemelding fra søkeren, på de sakkyndiges vurdering.

5.1 Søkers tilbakemelding på sakkyndig vurdering

5.1.1 Læringsmål

For å tydeliggjøre for studentene mål for utdanningen er læringsmålene i studieplanen nå sortert i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. Endringen gjelder mål i generell del, de ulike modulene, og vurderingsskjema for praksis i vedlegg 3. Denne sorteringen har medført noe omstrukturering og omformulering av mål.

Se også Vurderingsskjema for praksis i Tverrfaglig miljøarbeid- Studieplan pkt.6.0 vedlegg 3, side 37.

Sakkyndige tilleggsvurdering

Denne presiseringen og utvidelsen er detaljert og god, og det vil bli lettere for studentene å forstå sine mål. Dette er tilstrekkelig for komiteen.

5.1.2 Planen for utdanningstilbudet

Fagskoleutdanningen har en samlet normert studietid på ett år. Sørlandets fagskole tilbyr fagskoleutdanning i Tverrfaglig miljøarbeid som deltidsstudiet over 4 semestre. *Studiet gjennomføres med 8 timers undervisning 2 dager pr/uke og følger skoleruta for videregående opplæring.*

Se for øvrig tabell over antall uker pr. modul side 11.

Benevnelsen mappevurdering er endret til arbeidsmapper, for å bedre presisere hva denne arbeidsformen innebærer. Arbeidsmapper er et læringsverktøy som benyttes gjennom hele studiet. Arbeidsmapper er oppgaver som er praksisnære, erfaringsbaserte og bygger på tema og læringsmål i modulene. Oppgavene bygger på hverandre slik at de ulike tema det arbeides med kan videreføres og videreutvikles i neste oppgave. Det gis muntlig eller skriftlig veiledning under arbeidet med oppgavene. I veiledningen vektlegges arbeidsprosess, refleksjon over faglige problemstillinger og studentens læringsarbeid. Ved bruk av arbeidsmapper får studentene en aktiv rolle og læreren en veiledende og støttende rolle. Sluttproduktet vurderes i forholdt til aktuelle mål og måloppnåelse.

Arbeidsmappene er muntlige, skriftlige, praktiske, eller en kombinasjon av disse. Det arbeides individuelt eller i gruppe. Antall arbeidsmapper vil variere avhengig av modulens størrelse. Modulene avsluttes med en moduloppgave/eksamen og vil bygge på arbeidsmappers mål og tema, og veiledning og vurdering som er gitt på disse. Arbeidsmappene samles og dokumenterer innsats, fremskritt og prestasjoner. Arbeidsmappene bidrar til en læringsprogresjon mot moduloppgavene/eksamen for å gi best mulig læringsutbytte.

Problembasert læring (PBL) er en læringsform som benyttes i arbeidsmappene ved gruppearbeid. Ved å arbeide i grupper kan studentene benytte hverandres kunnskap og forståelse. PBL innebærer at læring tar utgangspunkt i egen erfaring fra arbeidslivet og andre arenaer. Denne læringsformen har vist seg å være godt egnet for voksne med yrkes- og livserfaring, som dermed har nødvendig forforståelse til å sette teori i perspektiv mot praksis. Problembasert læring er en studentsentret, hvor lærer inntar veilederrollen.

Sakkyndige tilleggsvurdering

Punktet ser gjennomarbeidet og fint ut. Det er tilstrekkelig for godkjenning.

Tilbyder har endret begrepet mappevurdering til arbeidsmapper. De har beskrevet hva de mener med arbeidsmapper, hvordan det er tenkt benyttet som arbeidsmetode og hvilken betydning det har i vurdering.

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

5.1.3 Utdanningstilbudets innhold

Studieplanen er endret. Det er lagt til et kunnskapsmål og to ferdighetsmål for å få mer fokus på og læring om samarbeidspartnere

Sakkyndige tilleggsvurdering

Komiteen mener dette er tilstrekkelig. Søker har fått mer fokus på tverrfaglighet og forskjellige sider ved det.

5.1.4 Praksis

Alle studenter skal gjennomføre praksisoppgavene 1-5.

Studenter som har praksis på egen arbeidsplass skal i tillegg gjennomføre et prosjektarbeid med en prosjektrapport.

Vurderingsformen av praksis er bestått/ ikke bestått. For å bestå modul 5 må alle oppgaver og praksis være bestått. Ved fravær utover 10 % vurderes praksis til ikke bestått.

Sakkyndige tilleggsvurdering

Forandringene er tilstrekkelige og tydeligere også for studentene. Dette er bra.

5.1.5 Eksamen- og vurderingsordningene

For å tydeliggjøre vurdering og eksamensformer er det i pkt.3.3 presisert at arbeidsmapper må være bestått for å kunne gå opp til eksamen og modulprøver. Denne presiseringen er også gjort under pkt. *arbeidskrav og vurdering* i den enkelte modul.

Eksamen modul 1

Alle arbeidsmapper i modulen må være bestått før studenten kan gå opp til eksamen. Eksamen er en skriftlig gruppeoppgave med påfølgende muntlig individuell høring for å sikre en helhetlig vurdering av studenten. Eksamensoppgaven dekker temaene i modul 1. Eksamen vurderes med bokstavkarakterer.

Avsluttende oppgaver modul 2 og 3

Modul 2 og 3 avsluttes med moduloppgave. Alle arbeidsmapper må være bestått før moduloppgaven kan gjennomføres. Moduloppgaven vurderes med bokstavkarakterer.

Modul 5, Praksis

For å bestå modul 5 må alle oppgaver og praksis være bestått. Ved fravær utover 10 % vurderes praksis til ikke bestått. Vurderingsform av praksis er bestått/ikke bestått.

For å tydeliggjøre krav hva som må være bestått for å gå opp til eksamen er det i pkt.3.3 presisert at alle moduler må være gjennomført og bestått. Denne presiseringen er også gjort i pkt. 4.4 under *arbeidskrav og vurdering*.

Avsluttende eksamen, modul 4

Alle modulene må være gjennomført og bestått før avsluttende eksamen kan avlegges. Avsluttende eksamen er fordypningsoppgaven i modul 4. I fordypningsoppgaven integreres emner fra hele utdanningen. Det gjennomføres en muntlig individuell høring, knyttet til oppgaven og øvrig relevant pensum, for å sikre en helhetlig vurdering av studenten. Eksamen vurderes med bokstavkarakterer.

Sakkyndige tilleggsvurdering

Endringene er gode, tydelige og tilstrekkelige.

5.2 Endelig konklusjon fra sakkyndig komité

Alle punkter er nå oppfylt på en tilfredsstillende måte. Søknaden kan godkjennes.

6 Vedtak

NOKUT anser de faglige kravene for godkjenning av fagskoleutdanningen *tverrfaglig miljøarbeid*, et ettårig tilbud som gis på deltid over to år ved Sørlandets fagskole som oppfylt. Vedtaket er fattet med hjemmel i:

- Lov om fagskoleutdanning 20.06.2003 nr. 56
- Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning av 26.01.2009

Vedtaket gjelder utdanningstilbudet slik det fremgår i søknaden av 15.02.2012, søkers kommentarer til administrativ vurdering datert 22.06.2012 og søkers kommentarer til sakkyndig vurdering datert 24.08.2012 .

7 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av:

- Søknad fra Sørlandets fagskole datert 15.02.2012 om godkjenning av fagskoleutdanningen «tverrfaglig miljøarbeid». Utdanningstilbudet er et ettårig stedbasert tilbud som gis på deltid over to år. NOKUTs saknummer: 12/200-1
- Tilbakemelding på administrativ vurdering datert 22.06.2012, samt skolens revidert reglement vedtatt av styret 22.06.2012, NOKUTs saksnummer 12/200-7
- NOKUTs tilleggsvurdering, juni 2012
- Tilbakemelding på sakkyndig vurdering datert 24.08.2012
- Tilleggsvurdering fra sakkyndige, september 2012

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

- **Sykepleier Hanne Ekroll, Ullevaal universitetssykehus**
Hanne Ekroll er utdannet sykepleier (1999) og homeopat (2005), og har bred erfaring fra helse- og omsorgssektoren. Hun har blant annet jobbet på A-senteret i Oslo, som har både poliklinisk og døgntilbud for mennesker med rusrelatert problematikk. Her har Ekroll jobbet både med behandling, som koordinator for de sykepleiefaglige tjenestene, og som inntakskonsulent, ansvarlig for vurdering av søknader om behandlingstilbud. I tillegg holdt hun kurs for klientene om avhengighet. Ekroll har også jobbet som avdelingsleder på Abildsø Bo- og rehabiliteringssenter, der hun var ansvarlig for all virksomhet på avdelingen, inkludert slike ting som ansettelse og veiledning av helsefagarbeidere. Siden 2011 har hun jobbet på akutt psykiatrisk avdeling på Ullevaal universitetssykehus.
- **Avdelingsleder Birgitte Bjørngaard, Lukas Fagskole og kurscenter**
Birgitte Bjørngaard er utdannet sykepleier (1986) med videreutdanning i stomisykepleie (2000). Hun har praktisk pedagogisk seminar (1990) og studier i Kultur og helse (2004). Etter å ha jobbet som sykepleier i 15 år har hun fått bred erfaring fra helse- og omsorgssektoren. I 2001 begynte hun å jobbe som faglærer i rehabilitering ved Lukas videregående skole. Fra 2004 har hun vært avdelingsleder ved Lukas Fagskole og kurscenter. Dette arbeidet har gitt henne god innsikt i planene for utdanningstilbudene Miljøarbeid innen rus og Psykisk helsearbeid. I tillegg har Bjørngaard undervist i tverrfaglig samarbeid på Høgskolen i Sør Trøndelag.

De sakkyndige har erklært at de ikke har tilknytninger til utdanningstilbudet eller tilbyder, som gjør dem inhabile til oppdraget.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.

Vedlegg 2:

Mandat for sakkyndige til faglig vurdering av søknad om godkjenning av utdanningstilbud

1. Det skal foretas en faglig vurdering av søknad om fagskolegodkjenning for fagskoleutdanning «tverrfaglig miljøarbeid» ved Sørlandets Fagskole v/Dahlske vgs.
2. Den faglige vurderingen skal foretas i henhold til kapittel 7 Standarder og kriterier for godkjenning av utdanningstilbud i Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning.
3. Kriteriene, 1 – 18, er likeverdige og må vurderes som tilfredsstillende i forhold til et minimum av hva som forventes av kvalitet i fagskoleutdanning.
4. Den sakkyndige vurderingen baseres på tilbyders søknad og annet relevant skriftlig materiale som anses som nødvendig for faglig vurdering.
5. De sakkyndige skal ikke vurdere faglig kriterium 5.
6. Vurderingene må gis en tydelig begrunnelse og en entydig konklusjon og nedfelles skriftlig.
7. Den faglige vurderingen skrives inn i en rapport sammen med NOKUTs egen vurdering av styringsordning, reglement og kvalitetssikringssystemet. Det skrives en rapport for hvert utdanningstilbud. Rapporten danner grunnlag for NOKUTs vedtak.
8. Sakkyndig kan bli pålagt å utføre en tilleggsvurdering av søkers kommentar til den faglige vurderingen. Både søkers kommentar og eventuell sakkyndig tilleggsvurdering inngår i NOKUTs beslutningsgrunnlag.
9. Sakkyndig arbeider på oppdrag fra NOKUT og skal dermed ikke diskutere vurderingen i media eller med søker før vedtak er fattet.

NOKUTs godkjenning av fagskoleutdanning er hjemlet i

- Lov om fagskoleutdanning av 20.06.2003 nr. 56
- Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96

NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning datert 26.01.2009.